

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI

KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, Múzeum-körút 1.
Telefon: József 55—40, József 68—88.

MEGJELENIK
MINDEN
VASÁRNAP

Előfizetési árak: Egész évre 110 K.
Félévre 60 K. Negyedévre 30 K.
Egyes szám ára — — — 3 korona.

Budapest, 1921.

II. évfolyam 50. szám.

Vasárnap, december 11.

A vörös démon.

(—y.) Forradalmi szél süvített végig mult héten Bécs utcáin. A drágaság ellen való tüntetés izgalmas hangulatát felhasználták a kommunisták arra, hogy a rendnek már alig nevezhető állapotot végleg felborítsák. A kommunizmus jelszavait ordítózó csöcselék rombolt

és rabolt. Rengeteg értéket pusztítottak el néhány óra alatt s több milliárdjába került Bécsnek az a kísérlet, hogy a Leninék hívő tábora bemutatja új világrendjét. Még egy ilyen bemutató előadás és a hajdan irigyelt fényes főváros a koldusok tanyája lesz.

Nem örvendezünk azon a csapáson, amely Bécsset és vele együtt az egész Német-Ausztriát sújtja. De

A második Bethlen-kormány új tagjai.

Balról jobbra: Bethlen István gróf miniszterelnök, Terffy Béla közlekedési, Klebelsberg Kunó gróf belügy-, Kállay Tibor dr. pénzügy- és Mayer János földművelésügyi miniszterek az eskütétel után.

mégis úgy érezzük, mintha az erkölcsi igazságszolgáltatás munkája volna az, ami ott történik.

Ausztria zsarolónk és kiélónk volt nekünk békében és háborúban egyaránt. Pénzünk, vérünk, szabadságunk sok kárát látta a vele fentartott kényszerszövetségnek. Leveretésünk után a volt fegyvertárs kinyújtotta szőrös karmait Nyugatmagyarország után és minden fondorlatot elkövetett, hogy az ezeréves Magyarországnak ezt a gyöngyszemét a maga rothadó testébe csatolhassa.

Mérhetetlen károkat okozott nekünk erkölcsileg is. A kommunizmus bukása után az elmenekült politikai gonosztevőknek Bécs vált a menhelyévé. Megértéssel fogadták itt Magyarország hazaárulóit, akik innen szórták világszerte gyalázatos rágalmaikat és hitelünket a külföld előtt porba gázolták.

Kárörömmel nézte és segítette az egykori testvér ezt a pokolian ártó aljas munkát, mert csak arra gondolt, hogy a gyengített és megrontott Magyarországtól könnyebben elszakmányolhatja a nyugati vármegyéket.

A német birodalmi őrsg (Reichswehr) díszszázada.

A keblén fogadott salak és piszok azonban tulajdon szervezetét is megmérgezte. Leninék s a Kun Béláék befogadott bérenci bevitték a felfordulás, a rombolás szellemét és hatalmasan hozzá járultak a közállapotok elzüllesztéséhez. Bebizonyult Ausztria példáján, hogy aki ördögökkel szövetekezik, az nem kerülheti el a poklot.

De hogy Bécs a kommunizmus álprófétáinak tanyájává válhatott és végül ennyire lezülleszt, azért megint a szociáldemokrácia a felelős, amely csodálatos engedékenységgel tűri ott a kommunista szervezkedést s a vele való közösség ellen csak akkor tiltakozik, amikor már rombolásokra és fosztogatásokra kerül a dolog.

A szocialista jelszavak alatt folyó garázdalkodás Bécsnek és Német-Ausztriának végzetes szerencsétlensége. Tudatlan elemek kerültek vezető helyekre, ahol most nagy elmékre volna szükség; a proletárok osztálypolitikai programja nem engedi meg általános nemzeti érdekek érvényesülését, szóval a tudatlanság és az osztályönzés vették át a vezérlő szerepet s ezek miatt a helyzetnek megfelelő pénzügyi intézkedésekről, gazdasági politikáról s a termelés biztosításáról szó sem lehet.

Bizalmi rendszer, nyolc órai munkaidő, igen, ez meg van és a szakszervezeti prések is olyan pompásan

működnek, hogy a villamosvasuti kalauznak negyvenezer koronán felül van a havi fizetése, de emellett éheznek. A szocialista garázdalkodás mindent felél és elpusztít, amit a régi termelési rendszer hagyatékában talált, mikor aztán kifogy a tudományából, kiragadja a lobogót a kezéből a veres démon, amely azt mondja, hogy dolgozni már nem érdemes, de a rablásból még mindig meg lehet élni.

Budapest, december 10.

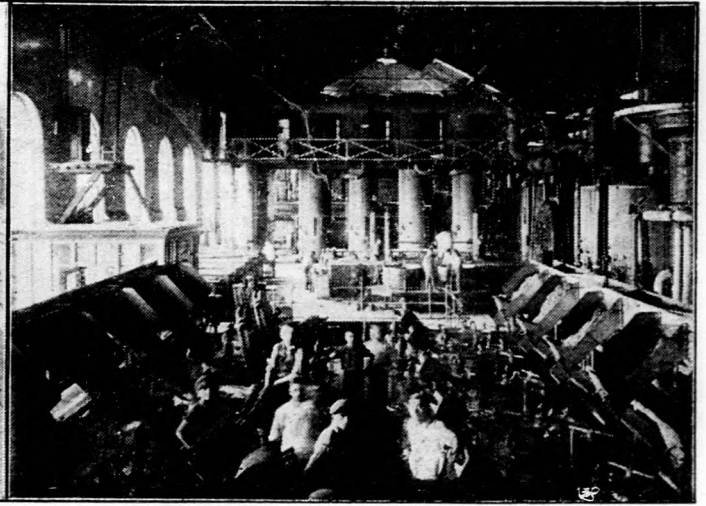
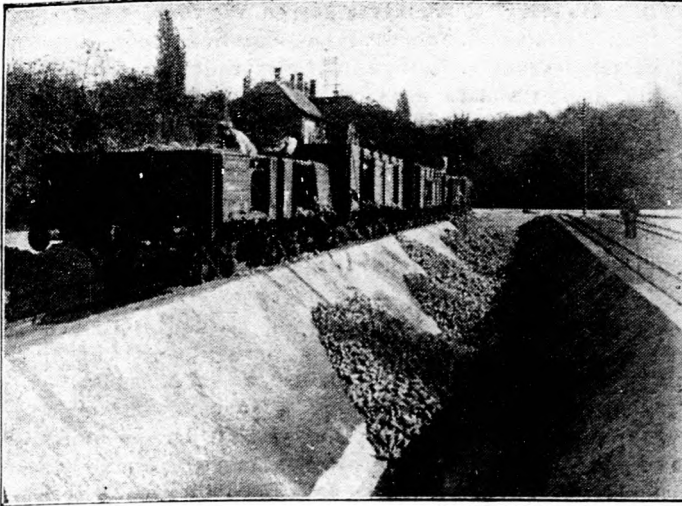
A BÉCSI FELFORDULÁS. Bécsben az a jogrend van, ami után a mi liberálisaink vágyakoznak. Ott ugyan csak nincs keresztény irányzat. A várost a félvörös politikusok vezetik, akik teljes szabadságot hirdetnek — a csalóknak is. Bécs menedéket nyújtott még Kun Béla csatlósainak is. Szemétdombja lett ez a város minden nemzetközi sápredéknek. A szociális termelés bazája lett a császárváros, ahonnan a Göndör-Krauszok szabadon öllögették nyelvüket Magyarország felé. Mi már túl estünk a vörös

szocializmus uralmán. Mobón esett nekünk s ép ezért kegyetlenül, de hamar kidüböngte magát. Ausztriában azonban csöndesebben lépett föl s lassan ölé méregként batolt. De tudtuk előre, hogy annak is csak összeomlás lesz a vége. A vörös erőszak uralma jutatta Ausztriát a rettenetes drágasághoz. Egy kiló kenyér Bécsben 800 korona, egy szoba éjjelre 2000 korona, egy öltözet ruba 80—100,000 korona s egy ebéd 1000 korona. Megy az egész irányzat Moszkva felé. Mindebből előre lebetett látni, hogy viszi Bécszet a liberális és vörös politika. A mult napokban aztán bekövetkezett a vég kezdete. A város elkecsereedett tömegei a kommunista bérencék jeladására összelörték, zúzlak mindent. Kirabolták az üzleteket

és szállodákat. Levethőztették az idegeneket, még az angol és amerikai diplomatákat is. A fölfordulás teljes volt s Ausztria haláltáncra ezzel megkezdődött. A szomszédságban pusztul egy ország. Okuljunk sorsán, óvakodjunk a vörös ragálytól, mely föltétlenül halálos. Most tűnik ki, hogy mégis csak jobb az a sokszor kigúnyolt keresztény irányzat, mert ez biztosítja az ország gazdasági helyzetének javulását is.

*

A FÖLDVAGYONVÁLTSÁG KEDVEZMÉNYES FIZETÉSE. Az ingatlanvagyonváltságról szóló törvény — mint megírtuk már — úgy intézkedik, hogy a törvény életbe lépésétől bárom hónapon belül 1000 koronás búzáron számítják a földváltását annak, aki ezen idő alatt befizeti a váltást. Mivel ez a határidő december betedikén lelelt, a gazdák a törvény szerint elesnek volna a kedvezményről. Az «Új Barázda» napilap és több földművespárti képviselő mellán hangoztatták, hogy mivel a váltás kivételése nem történt meg, a kedvezményes határidőt el kell halasztani. Ha ez nem történnék meg, ez a gazdák törvényben előírt jogának kijátszása lenne. Teleszky volt pénzügyminiszter s a merkantilista körök műfelháborodásban törtek ki a gazdák jogos kívánsága ellen. Azzal érveltek Teleszkyék, hogy hogyan merik a

Képek a hatvani cukorgyárból.

Baloldalon: a vagonokból hatalmas betonárkokba szórják a cukorrépat, majd vizet eresztenek az árokba, a víz sodra azután a répat a gyárba, rendeltetési helyére szállítja. Jobboldalon: a gyár belseje dolgozó munkásokkal.

gazdák követelni a kedvezményt, mikor a búzát 2500 K-ért adják el. A gazdák ellenségei azonban nem tudják, hogy a törvény magyarázatánál a törvényhozó akarata irányadó. S a törvényhozás a három hónapi batáridőt meg akarta adni a gazdáknak. Szerencsére Bethlen István miniszterelnök a gazdák igaza mellé állt s kijelentette, hogy törvényjavaslatot nyújt be, mely szerint a kedvezményes fizetés batáridejét december végéig kitolják. A gazdák okulhatnak ebből is, hogy az összetartás biztostítja a sikert.

Bethlen második kormányában a következő miniszterek foglalnak helyet:

Miniszterelnök: Bethlen István gróf.
 Belügyminiszter: Klebelsberg Kunó gróf.
 Külügyminiszter: Bánffy Miklós gróf.
 Pénzügyminiszter: Kállay Tibor.
 Földművelésügyi miniszter: Mayer János.
 Igazságügyi miniszter: Tomcsányi Vilmos Pál.
 Vallás- és közoktatásügyi miniszter: Vass József.
 Kereskedelmi miniszter: Hegyeshalmy Lajos.
 Honvédelmi miniszter: Belicska Sándor.
 Népjóléti miniszter: Bernolák Nándor.
 Közélelmezési miniszter: Térffy Béla.
 Földművelésügyi államtitkárnak Schandl Károly nemzetgyűlési képviselőt, az *Új Barázda* és a *Vasárnap* felelős szerkesztőjét nevezte ki a kormányzó.

Az új kormány, amely a nemzetgyűlés december 7-i ülésén mutatkozott be,

a költségvetési felhatalmazás letárgyalatása után legfontosabb feladatának az új választójogi törvényt, a törvényhatósági és községi választójog reformját és végül

a felsőházi szülő javaslat tető alá hozását tekintti.

Gondoskodni kíván ezenkívül arról is, hogy a földreform végrehajtását meggyorsítsa

és ezért már a költségvetési felhatalmazás keretén belül intézkedik arról, hogy a bíróság vidéki és központi szerveit kibővíti és minden járásban tárgyaló bizottságokat állít fel.

Csonkamagyarország — nem ország,
 Egész Magyarország — mennyország!

MI HÍR A POLITIKÁBAN?

A Kisgazda- és Földművespárt mult héten tartott értekezletén egyhangúlag

elfogadta Bethlen István gróf munkaprogramját

és kimondotta, hogy hajlandó a párt címét következőképpen kiegészíteni: *Keresztény kisgazda-, földműves- és polgári Párt*. Egyébként

a párt jellegét, különállását és szervezetét teljesen önállóan fenntartja.

Schandl Károly dr., az új földművelésügyi államtitkár.

Szívesen látja mindazok csatlakozását a párhoz, akik a párt programját és a kijelölt miniszterelnök úr munkaprogramját elfogadják és magukévá teszik.

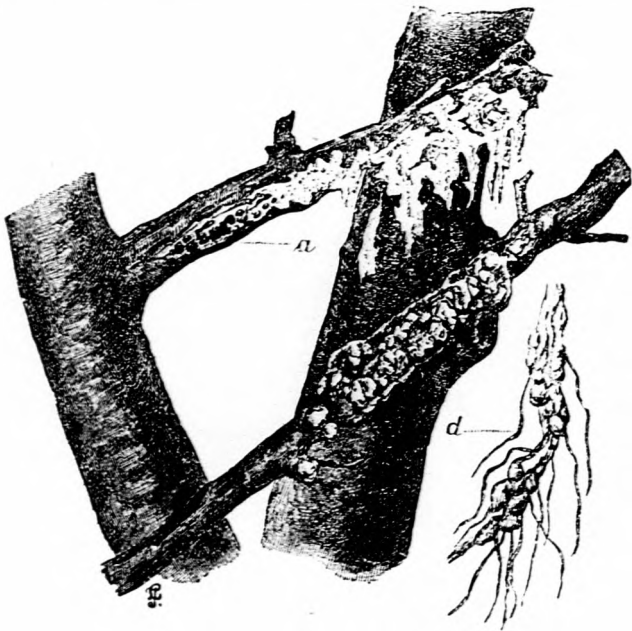
Bethlen István gróf miniszterelnök ezek után megkezdte kormányalakítási kísérletét és mielőtt új kormány névsorát összeállította volna, Horthy Miklós kormányzónak ajánlotta néhány vezetőpolitikus újabb kihallgatását.

MEZŐGAZDASÁG

Irtsuk a vértetűt!

Irta: Kadocsa Gyula.

A vértetű irtása a törvény értelmében kötelességünk. Mi azonban törvényre való tekintet nélkül is irtuk, pusztán a magunk érdekéből. Hiszen a törvény is csak ezt célozza: rákényszerít arra, hogy a magunk javán dolgozzunk. S mégis hány, de hány hazánkfia akad, aki a vértetű irtását elrendelő törvényt a polgárok felesleges gyötirésének véli, a törvény végrehajtását ellenőrző hivatalos személyek eljárását pedig gúnyjal és szitokkal kíséri! Elmaradottságunknak ékesen szóló bizonyossága ez.

A vértetű.

Vértetves ágrészek (a-nál a vértetű természetes nagyságban, d-nél a vértetves almáfagyökrér).

A földművelésügyi minisztérium kiadványa.

Elismerjük, hogy a vértetű irtása fárasztó és körülményes munka, de viszont nagy az az érték is, amit véle megmentünk s fáradságunkat bőven megjutalmazza a termésmöbilet. A gyümölcsfa olyan takaréék, amely a beléje fektetett munkát és költséget dús kamatokkal visszatéríti.

A vértetű szabályszerű irtására nézve szolgáljon irányadóul a m. kir. állami *Rovartani Állomás* idevonatkozó útmutatása. Ez útmutatás főbb pontjait az alábbiakban ismertetjük.

A vértetűirtásnak legalkalmasabb ideje a tél. A fák ekkor lombtalanok, tehát a vértetves foltokat könnyebben megtalálhatjuk. A vértetű télen nem szaporodik, hanem mozdulatlanul telelő helyén vesztegel. Végül télen több ráérő időnk is akad.

A legelső teendőnk az összes vértetves, dudorodásos, száradó gallyakat és ágakat levágni és elégetni. Az elégetés azért szükséges, hogy a levágott gallyakról később a tetű a labon álló, megtakarított fákra ne vándoroljon vissza. Különösen vértetvesek a fattyúhajtások, ezeket is tövig vágjuk le.

Ha ezzel a munkával készen vagyunk, a faderék és ágak vértetves sebeinek tisztogatásához foghatunk. Eles késsel a sebet kitisztogatjuk, elszáradt részeit lefaragjuk, széleit simára metszük. Így járunk el minden egyes sebbel, szárazzék az metszés, fűrészelés, rovar-, nyúl-, vagy pocokrágás révén. A megtisztított sebet azután kátránnyal bevonjuk.

A nyers kátrányt azonban előbb elő kell készíteni, mert benne a fára ártalmas anyagok foglaltatnak és mert nagyon híg, tehát egyrészt beivódnék a fába, másrészt pedig lefolyna. A mérges alkotórészek eltávolítása és a sűrűség fokozása melegítéssel történik. Vas-, vagy cserépedényben a szabadban, nyílt tűzön egy vagy másfél óráig, közben keverve, melegítjük a kátrányt. Vigyázzunk, hogy a láng a kátrányba ne kapjon, mert akkor szempillantás alatt lángba borul az edény. Ma már kapható olyan kátrány is, mely ezt a munkát feleslegessé teszi. (Az újpesti Chinoin-gyár «vértetűkátránya» gyári úton mentesítve van minden ártalmas alkotórésztől, kellően sűrű és így jól kenhető.)

A kátrányt a sebre ecsettel kenjük, vigyázva arra, hogy minden részét jól bevonjuk és a kátrány még a szélén túl is mintegy két ujjnyira takarja a sebet. A kátrány alatt elpusztul a vértetű; a simára metszett seb beforradhat, mert a kátrány egyrészt védi a káros külső behatolások ellen, másrészt pedig megakadályozza újabb vértetűnek odatelepedését. A seb tisztogatása és bevonása, tehát egyrészt gyógyítása, másrészt újabb fertőzéstől megóvása — a vértetűirtásnak lényege. Ezért mindenféle olyan szer, amely magát a vértetűt öli ugyan, de a sebet nem vonja be tartósan, célt tévesztett készítmény, emellett mindenesetre drágább a kátránynál. — Nemcsak a vértetves sebet s nemcsak télen, de bármikor s minden eredetű sebet is be kell kennünk, mert a seb friss forradásán azonnal letelepszik a vértetű. Kátrány állandóan kéznél legyen a gyümölcsösben!

Aki télen gyümölcsfaját gyümölcsfakarbolineummal megpermetezi, leghelyesebben teszi, ha előbb elvégzi a permetezést (20%-os oldattal, vagyis 1 hl. vízre 20 kg. karbolineumot számítva) s csak azután kátrányoz. Ez esetben a gyümölcsfakarbolineum megöli azokban a kisebb sebekben is a vértetűt, amelyek a rendszeres vértetűirtáskor esetleg elkerültek figyelmünket.

Amely fának gyökere is vértetves, annak tövét kibontjuk és sebeit hasonlóképpen bekátrányozzuk, vagy pedig 10%-os gyümölcsfakarbolineumoldattal beecseteljük s azután a földet ismét helyére visszahúzzuk.

A vértetűirtásnak ez a téli része a legfontosabb. A nyári irtás inkább csak pótló munka. Ha ugyanis tavasszal, vagy nyáron újabb vértetűtanyát fedeznénk fel, ezt azonnal elpusztítjuk, még pedig a törzsön és ágakon kátrányozással, a vékony gallyakon, ahol bajos volna a kátrányozás, bármely higabb olajjal, vagy 10%-os gyümölcsfakarbolineumoldattal történő ecseteléssel. A zöld hajtásokra letelepedett vértetűt szintén olajjal irtuk; a gyümölcsfakarbolineum itt perzselne.

Ne gondolja azonban senki sem, hogy egy-két évi munkával a vértetűt teljesen kiirtja. Ezt az irtást évről-évre kell elvégezni, az állandó munkák sorába iktatni. Hiszen az idegenből történő fertőzés is állandó, tehát újabb vértetűtelepek mindig akadnak majd. Ám az első néhány év szorgalmas munkája után a további irtás már nem fog különösebb fáradsággal járn, a többi fatápoló és védekező munkával játszva elvégezhetjük.

A vértetűirtást ilyen szempontból kell megítélni s akkor nem fogjuk egy-két évi munka után hiábavalónak mondani és fáinkat a maguk sorsára bízni. Ma kétszere-

sen kívánatos, hogy faínek állandó termőerdőben maradjanak; hogy a kártevők garázdálkodásának útját vágjuk, mert minden szem gyümölcs országunk számára értéket jelent s egyebünk sincs, csak amit a földünkön termelünk.

A BOR DERÍTÉSE. Ha a borban uszkáló anyagok azt zavarossá vagy nyálkássá teszik, akkor a bort derítés útján kell megtisztítani. Ezt úgy érjük el, ha olyan anyagot keverünk a borba, mely eleinte lebegve uszkál a borban, később azonban a fenékre száll és magával rántja a bor zavarodását előidéző anyagokat. Az üledékről azután 3—4 hét múlva a bor tisztán lefejtethető. Derítésre használják a vizahólyagot, a tojás fehérét, a csersavát és zselatint, nyálkás borok derítésére a spanyol földet és a kaolint. Hogy valaki melyik derítőszerrel ér el legnagyobb sikert, azt nehéz megjósolni. Legjobb előbb csekély mennyiségű borral próbát eszközölni s az egész bormennyiség derítéséhez csak akkor fogni, mikor már a derítőnek minősége és szükséges mennyisége felől teljesen tájékozva vagyunk. A vizahólyagból 4—2—3 grammot, a tojás fehéréből 1—2 tojásét, a csersavból 1—10 grammot, zselatinból 8—20 grammot, a spanyol földből és kaolinnál 100—500 grammot szoktak 1—1 hektoliter bor derítésére fölhasználni.

NYÍRRÁK. Elhanyagolt ló talpán néha a szarványir leszakadozik s helyét bűzös, eves váladék tölti ki. Egy ragályos, nagyon nehezen gyógyítható bántalom ez. Legjobb állatorvosnak megmutatni az ilyen lovat s az általa rendelt szerrel beteg részt gyakran, gondosan behinteni s tisztán tartani. Bár födeles patkóval járni tud a nyírrákos ló, de trágyás, piszkos talajra ne hajtsuk, mert a piszok késlelteti, sőt kétségessé teszi a gyógyulást.

A BOR ÉRÉSE. A must cukrának alkohollá való átalakulása után jön létre az újbor. Ez, habár fogyasztható, még nem kész piaci árú. Kész csak az olyan bor, mely állandóan tiszta, jó ízű, színű, zamatú, illatú és jellegzetes marad. A kész bor jól elzárt, bedugaszolt palackokban hosszú ideig eláll anélkül, hogy megzavarosodnék, ízét, színét, zamatát veszítené. A bor érése bizonyos vegyi folyamatok útján megy végbe, mely folyamatokat a levegő oxigénje és a borban levő mikroorganizmusok (alacsonyabbrendű gombák) indítanak meg. A fahordó likacsain a levegő oxigénje be tud hatolni az újborba és így ez érkezik, míg az olyan újbor, melyet teljesen megtöltött, légmentesen elzárt edényben (üveghordó) tartanak, jellegét nem változtatja: újbor marad. Levegővel érintkezik a bor a fejtések útján is. Az újbort addig kell időnkint újra és újra fejteni, míg újabb fejtés után meg nem zavarodik, hanem tiszta marad. Az újbort kiejáradás után 8—10 héttel szokás lefejteni seprőjéről, másodszer áprilisban, harmadszer ősszel fejtjük. Második, harmadik évben legálább kétszer fejtjük: tavasszal és ősszel, később évenként egyszer. Ha a bor érését siettetni akarjuk, akkor többször kell fejtenünk vagy pedig szűrni, esetleg deríteni kell azt. Érés alatt arra is kell ügyelni, hogy a fahordók állandóan telve legyenek, miért is azokat 2—4 hetenkint ugyanazon vagy hasonló borral fel kell tölteni, azaz pótolni az elpárologtatott bort.

A SZÓRVAVETÉS HÁTRÁNYAI. Lassankint a szórvavetés — egynehány fonalas növényről eltekintve — divatját mulja a mezőgazdaságban és a kiszgazdák is saját birtokukban levő, vagy szövetkezeti úton beszerzett sorvetőgépeket helyezik a magot a talajba. A szórvavetett mag még a legügyesebb vető kezéből se egyenletesen hullik a talajra, továbbá a borona még a legjobban előkészített talajban se temeti egyenlő mély-

ségre a vetőmagot. A vetőmag egyenetlen eloszlásának és egyenetlen mélységbe való helyzettségének az lesz a következménye, hogy nem egyenlő időben kel, nem egyenlő erősséggel fejlődik és nem egyszerre érkezik a termés. A sűrűn álló, beárnyékolt növények megnyúlnak s így gyenge, megdülésre hajló azarat nevelnek. A szórt vetésben a napfény és levegő se juthat oly akadálytalanul a növények közé, mint a soros vetésnél. minek az lesz a következménye, hogy a legkülönbözőbb növényi élősködő gombák (rozsa, üszög) számukra nagyon kedvező (csendes, páratelt) levegőre, illetőleg melegágyra találhatnak s így jobban tönkreteszik gazdanövényeiket, míg a soros vetés közeit járja a szél, a napfény s így a gombák nem jutnak uralomra. A mai drága világban azt se szabad figyelmen kívül hagyni, hogy a szórvavetésnél 25%-al több magot kell vetni, mert körülbelül minden negyedik-ötödik szem mélyre kerül, vagy a talaj felszínén marad s így nem kel ki. A sorvetőgép vásárlása tehát gazdaságos lesz, mert vele vetőmagot takarítunk meg és jobb termésre számíthatunk.

A FEJŐ EGYÉN. A fejő egyéntől is függ egyrészt őt

Hármasfogot Boulonnais-lovakból. Franciaországban nagyon gyakori a befogás ilyen módja.

fejendő tejmennyiség, másrészt a tej tisztasága. Úgyes fejsokkal több tejet kivon a tőgyből, mint az ügyetlen vagy hanyag. Amelyik fejő nem feji ki tisztán a tőgyet, az a tehén elapasztásához járul hozzá. Egyes gazdák azért jutalmak nyújtásával sarkalják fejdőiket az alapos, gondos, tökéletes kifejésre. A fejő egyén kezeit, körmeit tartsa tisztán. A fejtés előtt közvetlenül pedig szappanos meleg vízzel, körömkefével tisztítsa le egészen könnyűkig. Olyan egyének, kik fertőző betegségekben szenvednek vagy akiknek családtagjai ilyen betegségekben vannak, azokkal fejteni nem szabad, mert e betegségek csirái a fejtőről esetleg a tejbé juthatnak s így a fogyasztókra is átvihetők. Ilyen fertőző betegségek a hastífusz, ázsiai kolera, vörheny, diftéria, vértás, gümőkór, himlő. A legyek, sőt a mosogatóra használt talajviz útján is bejuthatnak a tejbé a tifuszos bacillusok, miért is oly házból származó tej, melyben tifuszos betegek voltak, bizonyos ideig gyanus marad. A kolera betegből a bacillusok a talajba, innen a kútba jutnak s a mosogatóvíz útján a tejes edényekbe. A vörheny-betegek bőrének hámváladéka is megfertőzheti a tejet. A difteriából nemrég gyógyult egyén szája- és torokváladéka még tartalmazhat fertőző baktériumokat. A gümőkóros egyénből a beteg szervek váladékával (köpet) igen sok gümöbaccillus távozik el, miért is az 1897. évi 49.851. sz. belügyminiszeri rendelet megtiltja ily egyéneknek alkalmazását a tejgazdaságban.

A MŰTRÁGYÁK ELHINTÉSÉNEK IDEJE. A műtrágyák sönemű anyagok, de oldhatóságuk nem egyenlő. Egyik könnyen feloldódik a talaj vizében és így azonnal felszívhatják a növény gyökerei, másik csak hónapok, sőt tán csak 1—2 év múlva mutatja meg erejét. A műtrágyák elhíntése akkor eszközöltesék, mikor még elegendő idő lesz a műtrágya feloldódására addig, míg a növényeknek erre szükségük lesz. Ezért a nehezen oldódó csontlisztet, a Thomas-salakot jóval a vetés előtt (ősziak alá a tarlószántás előtt, tavasziak alá az őszi szántás előtt) kell a talajra szétszórni, ezzel szemben a kálitrágyákat (homokra) és a szuperfoszfort kevéssel a vetés előtt, a csill-salétromot pedig csak a mag elvetése után kell elhínteni. Az utóbbiak elhíntésével nagyon sietni azért nem szabad, mert oldatukat a csapadékvíz esetleg kimosza a talajból akkora, mikor még a növények azt fel se szívhatták gyökereikkel tes-tükbe s így veszendőbe mehetnek.

Matthias János,

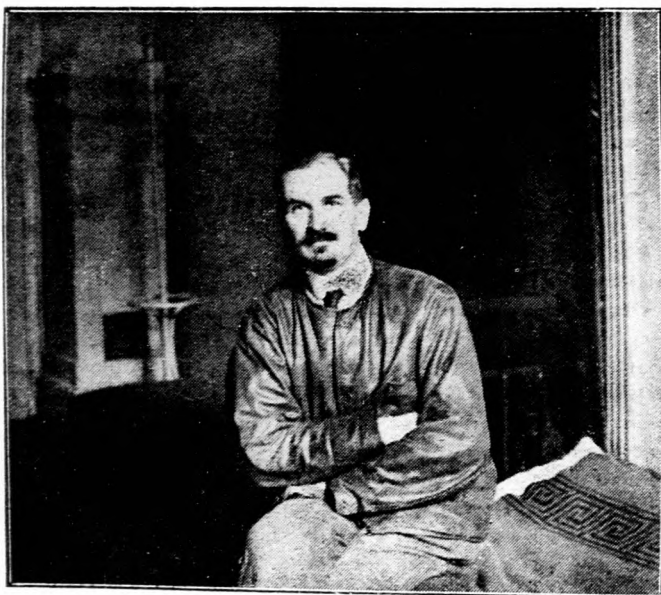
a magyar szőlőtermelők világszerte nagybecsült tagja, a napokban 84 éves korában elhunyt Kecskeméten, katonatelepi szőlő-jében. Matthias fáradhatatlan munkássággal mint szőlőtelepet létesített, a homoki szőlőművelést teljesen új alapokra fektette és néhány száz új szőlőfajt teremtett, amellyel csodálatba ejtette a világ szőlőművelőit. Neve örökkön hirdetni fogja a magyar szőlő-kultúra fejlettségét.

TANÁCSADÓ

KÉRDÉS. Gyümölcsfajtványok és akácfacsemetek hol szerezhetők be? (L. L., Porog.) — **FELELET.** Gyümölcsfajtványok beszerezhetők Unghváry gyümölcsfaiskolájában Cegléden. Akácfacsemetek kedvezményes áron esetleg beszerezhetők a földművelésügyi minisztérium útján. Tessék a földművelésügyi miniszterhez egy kérvényt beadni és ha még lesz kiosztásra kerülő akácfacsemetéje, azt bizonyára engedélyezni fogja.

KÉRDÉS. Mi volt a régi széna, muhar és zsupszalma ára 1911. őszén a budapesti takarmánypiacon métermázsánként? (N. L.) — **FELELET.** 1911. október 4-én a budapesti takarmánypiacon a rétiszéna ára 7—10:40 korona, a muhar ára 8:60—10 korona, a zsupszalma ára 4:40—5:60 korona volt métermázsánként.

KÉRDÉS. A földreform során juttatott föld vételárának kiegyenlítését hadikölcsönnel, vagy pénztári elismeréssel eszközölhetjük-e? (B. J., Csongrád.) — **FELELET.** A földbirtok rendezés kapcsán juttatott föld árát készpénzzel és a felülbélyegzés alkalmával kapott saját névre szóló pénztári elismeréssel kifizethetik. Hadikölcsön kérvényt erre a célra nem lehet felhasználni.

Egan Imre,

volt békési főispán, a nyugatmagyarországi felkelő harcok hőse. Három hónapig sínylődött az osztrákok fogságában, míg most sikerült megszabadulnia. Képünk a fővárosba érkezése alkalmával készült.

KÉRDÉS. Az általános örökösök a végrendelet értelmében kötelesek egy kertiház jókarbantartásáról gondoskodni. Ők azonban a már hasznavehetetlenné vált zsindeletet helyett zsuptetöt akarnak csináltatni. Ragaszkodhatom-e a zsindelettel való javításhoz? (M. K., Babocsa.) — **FELELET.** Ha a végrendeletben közelebbről nincs meghatározva a javítási módokat, ragaszkodhat ahhoz, hogy az általános örökösök olyan állapotba hozzák a tetőt, mint amilyenben az az örökösök halálakor volt.

KÉRDÉS. Egy kereskedő hízott sertéseket vett tőlem, vétel után egy napig együtt tartotta a más helyen vásárolt sertésekkel. Bevagonirozás alkalmával arról értesített, hogy a tőlem vásárolt sertések megbetegedtek. Kit terhel itt a felelősség? (Előfizető, Kétegyháza.) — **FELELET.** Az eladó szavattal az eladott jószág hibátlanágáért. Ha azonban bizonyítani tudja, hogy állatainak semmi bajuk nem volt, a felelősség áthárítható a vevőre.

KÉRDÉS. Mezőgazdasági ingatlan vagyonváltásigát lehet-e hadikölcsönkötvényekkel és pénztári elismervényekkel leróni? (P. J., Páty és Kenderesi Gazdák.) — **FELELET.** A most esedékes 1/3-ad rész fele értékig a 20%, illetve 15%-kal csökkentett értékű hadikölcsönkötvényekkel és a pénztári elismervények teljes névértékével fizethető.

KÉRDÉS. Kétszáz darab dohánytőre engedélyem van. A szemlézés a gaz közőt — amelyről nem tudtunk — két centiméter magas dohánysarjadékok talált s emiatt szálánként négy koronával megbüntettek. Köteles vagyok-e a büntetést megfizetni? (Nagyalassony) — **FELELET.** Az engedélyezett palántákat együtté kell ültetni. Idegen növények közé dohányt ültetni tilos. Köteles megfizetni a kiszabott büntetést, még akkor is, ha a gaz közőt talált palánták a nem kifogásolt helyre ültetett palántákkal együtt az engedélyezett számot nem is haladják fölül. Az Önre kirótt büntetés a legkisebbek közé tartozik. A jövedéki kihágási eljárás folyamán adja elő védekezését.

KÉRDÉS. Petrezselyemmag hol értékesíthető? (P. P., Lajosmizse.) — **FELELET.** Tessék árajánlatot kérni a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete magosztályától (Budapest, V., Alkotmány-utca 29.).

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

Schandl Károly

Schandl Károly nemzetgyűlési képviselőt, a *Vasárnap* felelős szerkesztőjét az új Bethlen-kormányban a földművelésügyi minisztérium államtitkárává nevezték ki.

Meleg szívvel üdvözljük Schandl államtitkárt ebben a politikai jelentőségében fontos és külsőségekben is díszes állásban. Nemcsak bennünket tölt el örömmel politikai pályafutásának ez a nagy sikere. Kinevezésének hírére mindazok rokonszenvvel és bizalommal fogadják, akik Schandl Károly komoly képzettségét és nemesen szerény egyéniségét ismerik. De különösen kedves eseménye lesz e kinevezés híre a falvak földművelő népének, mert bizvást elmondhatjuk, hogy Schandl Károly közéleti pályájának első napjától kezdve minden képességét a földművelő- és gazdatársadalom érdekeinek

szenteli, azzal a szeretettel és odaadással, amelyre csak kivételes hivatottság képesít.

Nagy és alig pótolható erőssége volt a «Vasárnap»-nak is, amelynek (s) jegyzésű vezető cikkei kiváló irói képességeiről tettek bizonyosságot. Minden írását a magyar földnek és népének benső szeretete s emellett hatalmas nemzeti érzés s nemes gondolkodás hatotta át.

Fáj nekünk, hogy a felelős szerkesztő megszokott munkakörében nélkülöznünk kell majd az ő értékes és kedves egyéniségét, de hát az ország kéri tőlünk. Adja Isten, hogy jó hasznát vegye!

Nem akarunk azonban búcsuztatót mondani, mert hiszen lapunk és Schandl Károly között a szellemi közösség meg nem szakad. Munkásságával ezután is támogatni fogja a «Vasárnap»-ot ép oly szeretettel, mint eddig tette és támogatni fogja a földművestársadalmat és a szövetzeti mozgalmakat is a régi hűségével, de a cselekvés hatásosabb eszközeivel. Ezt nem is kérjük tőle, mert tudjuk róla.

A Gyermekfoglalkoztató Otthonok kiállítása.

Az angolok anyagi támogatásával régóta működnek a fővárosban az úgynevezett gyermekfoglalkoztató műhelyek, amelyekben 12—16 éves szegénysorsú fiúk és lányok varrnak, csipkét vernek, cipőt talpalnak, kosarat fonnak, játékokat készítenek stb. Munkájukért darabszám fizetést, ebédet és uzsonnát kapnak. A műhelyekben készült tárgyakból a napokban kiállítást rendeztek és a megjelent előkelő közönség elragadtatással szemlélte a szébbnél-szebb tárgyakat, melyeket nagybőrra külföldre szállítanak. — Felső képünk a varrással foglalkozó leánykákat és a kész munkákat, alsó képünk a fonófiúkat és az elkészített kosarakat mutatja be.

A KATOLIKUS PÜSPÖKI KAR A NEMZETEK ÖNZÉSÉRŐL ÉS A PÁRTOSKODÁSRÓL. A november hó közepén megtartott püspöki konferencia elhatározta, hogy a karácsony alkalmából közös pástorlevelet intéz a magyar katolikusokhoz, amelyet december egyik vasárnapján minden templomban a szószékről kell felolvasni. A gazdasági viszonyok — úgy mond a pástorlevél — a falut szembelyezték a várossal és egy új osztályharcot teremtenek. És bár vannak, akik meggazdagodnak, de az egész nemzet mégis oly leromlott, hogy koldusbottal kezében és keserűséggel szívében vigasztalanul és fáradtan kocog nehéz sorsának kietlen útján. *E nagy veszedelemben nem sürgethetünk semmit annyira, mint a szeretetet, az irgalmat és könyörületet, az igazságot és az irgalmasság testi-lelki cselekedeteinek gyakorlását. A közös pástorlevélnek a megnyugvás és a békeesség ápolásáról szóló részében ezeket az intésvonalakat olvassuk: «Aggódva nézünk Magyarország határait, aggódva a magyar színhúzásra s államiságunk megsértett függetlenségére, aggódva a szembeállított falura és városa, a politikai pártviszályra és felekezeti érzékenykedésre. Átkot hoz a magyarságra, aki annyi vész és baj után még most is csak pártviszályokba s gyűlölködésbe kergeti. Minden szétbúzással szemben fel kell ébresztenünk magunkban az elszánt és lörbetetlen akarást, hogy a pártviszálynak és megbasonlásnak minden üszkét összelapossuk és mindent megteszünk, hogy a békeességet és a megértést köztünk előmozdítsuk. Szent István birodalma és a szent korona lesz ezentúl is a mi alkotmányos életünk alapja s további fejlődésünk vezéreszméje és csillaga. Pártviszály és felekezeti villongás helyett mást kíván tőlünk az egyház és a haza. A kereszténységet ellenséges áramlatok csaphadják s ezért mindenkivel kezét fogunk, ki ez alapokat védi; ugyanakkor pedig fel akarjuk léptetni magunkban a legnagyobb védő s hódító erőt, az igazi keresztény életet»...*

ÉRTEKEZLET A FÖLDREFORM ÜGYÉBEN.

A Magyar Földhitelintézetnél bizalmas értekezlet volt annak a tervezetnek a megbeszélése végett, amely a földreformmal kapcsolatos bilelezési kérdéseket a búzaváluta alapján kívánja megoldani. A megbeszéléseken résztvettek a gazdasági társadalmi intézmények megbízottjai, bevontak a tanácskozás több nemzetgyűlési képviselőt is. Ezúttal arról volt szó, hogy a földbirtokosok mit mondanak a Magyar Földhitelintézet tervezetéhez. Az a nézet alakult ki az értekezleten, hogy a birtokosok elfogadják a búzát mint értékmérőt, mert nincs jobb. Belátják, hogy a parcellavásárlót koronaértékben adóssá tenni nem lehet, mert a valuta nagy ingadozása folytán olyan kockázatot vállalna el, amely tönkretethetné. A birtokosságnak pedig már a maga jól felfogott érdekében sem szabad olyan megoldást kívánnia, amely a parcellavásárlókat alig teljesíthető, vagy éppen teljesíthetetlen fizetési feltételek elé állítaná. A búza, mint értékmérő, alkalmas arra, hogy a fizetési kötelezettséget a valuta ingadozásai között is teljesíthetővé tegye. Kívánatos tehát, hogy Földhitelintézet tervezetével a kormány sürgősen foglalkozzék, mert a birtokosok is belátják, hogy közvetítő beavatkozás nélkül a földreformtörvény a mai pénzügyi viszonyok között végrehajthatatlan. A földbirtokosok vezetőférfiainak ez a belátása azzal a reménnyel kecsegtet, hogy a földreformot a mai kátyuból csakugyan ki-mozdíthatják.

AZ OSZTRÁKOK BANDÁKAT AKARNAK SZERVEZNI NYUGATMAGYARORSZÁGON. Azok az osztrákok, akik az osztrák népszavazási bizottság tagjaiként jöttek Sopronba, ajánlólevelet hoz-

tak magukkal, amelyekből nyilvánvalóan kitűnik, hogy az osztrákok bandákat akarnak szervezni a népszavazási területen. Az osztrák agitátorok hatalmas pénzüsszegekkel dolgoznak Sopronban és környékén, amelyeknek eredetét eddig nem lehetett megállapítani. A soproni szövetségközi tábornoki bizottság soproni albizottsága kitiltotta a népszavazási területről az osztrák kommunista és szélső szocialista birlapokat, továbbá mindazokat a napilapokat, melyek egy idő óta fokozott propagandával és a magyarság befolyásolásával igyekeznek az osztrákok javára kedvezően befolyásolni a népszavazók hangulatát. A nagyköveti értekezlet elhatározta, hogy a népszavazás idejére Sopronba kisebb szövetségközi katonai erőt küld, amelyet a felsősziléziai csapatállományból vonnak el.

AKIKNEFK BIRTOKÁT KETTÉSZELI A HATÁR. JELENTSÉK A HATÁRMEGÁLLAPÍTÓ BIZOTTSÁGOKNAK Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület felhívást küldött szét tagjainak és a magyar gazdaközönségnek, amelyben felhívja figyelmüket arra, hogy a határkiigazító bizottságok a megcsonkított ország minden szakaszán megkezdték már működésüket. Ennek során mindenekelőtt azokat a tarthatatlan állapotokat kell rendezniük, amelyeket a határvonalak papiroson való meghúzása idézett elő igen sok helyen. Nemcsak egyes községek határa van gyakran kettévágtva úgy, hogy egyik országban van a község és másikon a földbirtok, hanem sok esetben egy és ugyanaz a gazdaság is szét van darabolva, ami a rendszeres gazdálkodást lehetetlenné teszi. A bajokon azonban a határkiigazító bizottságok, amelyekben magyar megbízottak is helyet foglalnak, csak úgy tudnak segíteni, ha a jelenlegi határok sérelmes voltáról a felsorolt esetekkel kapcsolatban tudomást szereznek. Ezért azok a gazdatiszaink, akiknek gazdaságát a jelenlegi határ hátrányosan érinti, a kiigazításra irányuló kérelmüket mielőbb hozzák az illetékes határkiigazító bizottságok tudomására, amennyiben pedig ezek mindenbizonnyal tartózkodási helye nem volna ismeretes, a külügyminisztériumhoz küldjék.

DÉLAMERIKÁBAN RETTÉNÉTES NYOMORBAN ÉLNEK A KIVÁNDORLÓK. Délamerikából megbízható forrásból kapott értesülés szerint Délamerikába kivándorolt magyar honosaink a legnagyobb nyomorban és nélkülözésben élnek. A jelenleg ott uralkodó gazdasági és munkássválság következtében munkaalkalmat, állást nem találnak és így megélhetésüket sem tudják kellőképpen biztosítani. Főképpen az utóbbi időben igen sok magyar kivándorló érkezik oda, akiket lelketlen ügynökök csábítanak ki azzal az ígérettel, hogy még utazási költségeiket is megtérítik és hogy azonnali elhelyezést nyernek busás jövedelemmel járó állásokban. Hasonló csábításnak áldozata az a harminc magyar család is, mely családok tagjai hónapok óta szükségbarakokban szenvednek Peruban, akiknek sorsa intő példának szolgálhat mindazoknak, akik minden alapos ok és cél nélkül, jórészt kalandvágyból vagy a könnyebb megélhetés reményében szándékoznak hazájukat elhagyni, nem ismerve a nehézségeket, melyek az ismeretlen világrészben rájuk várnak.

KÖZFEL KÉTMILLIÓ EMBERT GYILKOLTAK MEG AZ OROSZ BOLSEVISTÁK. A Vorosdenije című orosz lap statisztikát közöl a bolsevisták által meggyilkolt és halálra kintzett áldozatokról. Eszerint az orosz bolsevisták meggyilkolták eddig 28 érseket és püspököket, 1215 papot, 6575 tanárt és tanítót, 8800 orvost és orvossegédet, 54.650 katonatisztet, 10.500 csendőrt és rendőrtisztet, 260.000 katonát, 48.500 csendőrt és rendőrt, 12.950 földbirtokost, 355.250 szellemi munkást, 192.350 iparost és 815.100 földművest, összesen tehát 1.762.918 személyt.

ZSOLDOS LÁSZLÓ

A NAGY LÁTHATATLAN

GEBHARDT-TIBOR

(2. folytatás.)

II.

A láthatatlan soffőr.

Két kakastollas csendőr lovagolt egymás mellett az országúton. Telefonon értesítették a csendőrörst, hogy egy különös fehér autó közeledik abban az irányban; az autón nem látnak ülni senkit és mégis túlköl és kikerüli az útjában levőket. Keressen tehát rá valami módot a csendőrség, hogy megállapítsa, igaz-e ez a dolog; lovas járőr menjen elébe, lóháton vágatasson mellette; ha lehet elkapni a féket, állítsa meg a motort vagy pedig az erre vállalkozó csendőr kísérelje meg, hogy a vágató lóról átugorják a száguldó gépkocsiba. Nagy feladat, amelynek megoldásához nemcsak vakmerőségre, de kiváló ügyességre is szükség van.

A két csendőr, mindkettő háborúiselt, kitűnő lovas, vállalkozott a feladatra. Az autó közeledését jelző távoli neszt lesve, hallgatagon lovagoltak egymás mellett az országúton. Már jóideje lovagoltak. Végre megszólal közülök az egyik:

— Bajtárs, itt kéne már lenni annak a motornak.

— Hacsak el nem kanyarodott a pataknál — felelt a másik és megint csendesen ügettek tovább.

Egyszerre csak, ahogy mennek, az egyik fölkiált:

— Ott a fehér motor, e'!

Csakugyan, az országút szélén ott állott a fehér automobil.

— De hisz' ott emberek vannak! — szólt élénken a másik s megsarkantyúzáva a paripaikat, sebesen odanyargaltak a kis csoport-

hoz, amely a fehér motor mellett állott. Kik voltak azok az emberek? Egy szegény, menekült család. Kiehezett sovány férfi, batyúval a kezében és egy sápadt asszony, karján rongyos burkolt kisgyerekek. De az arcukon most nem tükröződött az éhség és szenvedés fájdalma, hanem lelki megnyugvás és rajongó áhítat.

— Maguké ez a motor, hé! — kiáltott reájuk az egyik csendőr, oda tarva melléjük a lovával.

A férfi, aki épp mostan kotorászott ki butyrá-

ból egy bögrét, reájuk nézett, mintha felelni akart volna, a felindultságtól egy hangot sem tudott kiejteni. Csak átadta a bögrét az asszonynak, aki átszellemült arccal tekintett oda, ahol a soffőr fejének kellett volna lennie, ha lett volna soffőr az autón és arra felé nyújtotta a bögrét, amelybe, honnan-honnan nem, most egyszerre friss fehér tej ömlött.

A két csendőr szinte kővéváltan bámulta a csodát. És akkor, mondom, arról a helyről, ahol a soffőrnek kellene ülnie, megszendült egy túlvilági hang:

— És bizony mondom néktek, elhivattam a földre, hogy ruhám szegélyével letörülne az anyák és hitvesek könnyeit és öltözékem darabjával bekötözne a háború és béke vérző sebeit. És valamint kenyeret osztanék az éhségtől szenvedők közt, azonkép az élet fehér tejét csöppentném a kisdedeknek ajkára.

A menekült szülőkből kitört a zokogás.

— Mindenható Isten, jöjjön el a te országod!...

A két csendőr mozdulatlanul ült a nyeregben. Lehajtották a fejüket és csendesen imádkoztak.

III.

A csodatevő.

Az egész földkerekségen hetek óta egyébről sem beszéltek az emberek, minthogy Magyarországon leszállott a földre az Isten. A nagy külföldi világlapok épp úgy, mint a legkisebb vidéki magyar újság, úgyszólván tele volt a szenzációsnál szenzációsabb hírekkel a kor-

szakalkotó csodáról, az üres fehér autóról, amelyik először végig szágulda az országutakon, végre megállott Budapesten a Duna kellős közepén, a lánchíd alatt, mint valami horgonyzó fehér hajó, s a nagy láthatatlantól, aki azóta szakadatlanul, éjjel-nappal ott jár-ke a magyar fővárosban és benyit mindenüvé, ahol szükség és nyomor és sorsüldözött emberek vannak, s anélkül, hogy bárki megpillanthatná vagy meg tudná érinteni, élelmet és ruhát oszt ki a sinylődők között, tüzet gyújt a kialudt tűz-

... Mindenható Isten, jöjjön el a te országod!...

helyeken, tiszta vánkost és lepedőt varázsol a beteg alá, betakarítja a takaró nélkül alvókat, meggyógyítja a betegségben szenvedőket, munkakedvet önt a munkakerülőbe és reményt, hitet, bizalmat és erőt mindenekbe, ahol csak láthatatlanul megjelenik. Papok, tudósok, uralkodók, milliomosok és újságírók a világ minden tájáról ödzönél siettek Budapestre, hogy szemtől-szembe tanui lehessenek az egekig szóló csodatételeknek, amelyeknek hatásáról csakugyan léptenyomon meg is kellett győződniök. De magát a csodatevőt, a nagy láthatatlant, nem érinthette meg sem kezével, sem fükrésző tekintetével senki, de senki sem.

A hangját, azt hallani lehetett nem egyszer. Fölcsendült az nemcsak a templomokban, istentisztelet közben, de ott volt ez a hang mindenütt. Megszólt az utcán, a siető, tolongó, tülekedő emberek közt, mint a csengő érc:

— Mit tülekedtek, hová siettek? Talán az aranyborjút hajszolnátok? Valaki igaz uton jár, az iparkodván, siessen tovább; valaki pedig nem igaz uton jár, megszégye-

Mikor a cigány nem lop.

A bíró előtt áll a cigány. Lopott. Ellopta a Kopac molnár háromszáz ezüst forintossát, amit féltve őrizgetett a háború alatt. Ott tartotta a díófa asztal dupla fedele alatt. Rupí cigány valshogy megneszelte s fényes nappal ellopta, amikor otthon voltak a háziak is mind.

— Tagadom, hogy loptam volna bíró uram! — mondja a cigány.

— Te Rupí! hiszen egész életedben loptál, abból éltél.

— De most az egyszer bizony uristen nem loptam!...

— Te Rupí! minek tagadod, hiszen ott van a pénz a

nülvén álljon meg és magábaszállván, térjen vissza az igaz útra az!

S a köruton, Rákóczi-uton, Andrássy-uton, Szabadság-téren, ahol a börze van, százával gyökeredzett földbe a lábuk a nem igaz úton járó embereknek. Akik szegyenkezkvén, magukba szállottak és elhagyván bűnös spekulációikat, rátértek az igaz emberek útjára.

Megszólt a csodatevő hangja a műhelyekben és gyárakban, mondván:

— Bizony, mondom néktek, valaki dolgozik a hazáért és az ő szeretteiért, üdvözül; valaki pedig nem dolgozik és elmulasztja azt, elkárhozik.

Fölcsendült szava a börzén, az üzletekben, boltokban és piacokon, szólván:

— Valaki pedig felebarátjai megkárosítására üzérkedik, hasztalanul halmozza az garmadába a pénzt és földi javakat, mindeneket el fog veszíteni ezen a földön, én mondom azt.

És megszólt az emberek lelkiismeretében és sokakat megtérített az eltévelyültek közül az igaz útra.

csendőörömester urnál. Megtalálták elásva a seprűtök alatt a pitvarban.

— Tudom bíró uram, mégse loptam!

— Hanem?

— Csak sikáztottam, mert úgynevezik a pénzs elherdálást divatosan. Csak libát lopunk. A pénzt sikáosztjuk bíró uram... P. T.

GYŐZŐDJÖN MEG, azután beszéljen ismerőseinek arról, hogy Sternberg zenepalotájában, Rákóczi-út 60. minden zenekari és műkedvelő hangszer, meg alkatrészt (húr stb.) a legjobb és legolcsóbb.

ELSŐ MAGYAR HANGSZERGYÁR STOWASSER

kir. udvari szállító
BUDAPEST,
II., Lánchíd-u. 5.
Általánosan elismert
legjobb világírú
hangszerek és
húrok.

Legnagyobb gyár.
Javítások és
hangolásokban
megbízható munkák.

Legszebb és legtartósabb
szájpadlás
nélküli
fogak

Finom mű fog darabja 100 K-tól. Fogkorona arany-pólo léméből vagy alluminiumból 300 K-tól 22 karátos aranyb. 110 0 K-tól. Fogtömés 100 K-tól. Fogtisztító 50 K-tól. Fogad egész nap. Videkiek egy nap alatt kielégítetnek. Fenyvesi Jenő 15 év óta fennálló fogműtője VII., Thököly-út 6. A keleti p. u. indulási oldalával szemben. (Sarokház.)

A legjobb, legszebb és legolcsóbb
karácsonyi ajándék
A KÖNYV.

Válasszon a

Szent-István-Társulat

könyvújdonságai közül:

Brentano legszebb meséi. Tíz művészi képpel. Füzve 140.— K. Kötve 170.— K.

Dickens: Ritkaságok régi boltja. Művészi képekkel. Ifjúsági kiadás. Füzve 140.— K. Kötve 170.— K.

G. Freytag: Üzlet és becsület. (Soll und Haben). Ifjúsági regény. Füzve 100.— K. Kötve 130.— K.

M. Eyth: Küzdelem a piramisért. Ifjúsági regény. Füzve 120.— K. Kötve 150.— K.

P. Keller: Isogen tükrörben. Regény. Füzve 90.— K. P. Pal Ödön: Tárogató. Versek. Füzve 40.— K.

Mielőtt karácsonyi ajándékot vesz, okvetlenül tekintse meg a Szent-István-Társulat könyvkereskedéseinek bő választékát. — Vételkényszer nincsen.

Könyvkereskedések: Budapest, IV. ker., Kecskeméll-utca 2. szám. — Szeged. — Pécs. — Cegléd. — Balassagyarmat.

Nesek olvassuk, hanem terjesszük is a magyar gazdák és földművesek egyetlen napilapját

az **UJ BARÁZDÁT**
és legszebb képes hetilapját a
„VASÁRNAP”-ot.

DETŐMAGNEMESÍTŐ ÉS ÉRTÉKESÍTŐ R.-T.

Budapest, V. ker., Mérleg-utca 3. Telefon: 128—35 és 73—73.
Vezérigazgató: SZÉKÁCS ELEMÉR. Táviratcím: Nemesmag.

Eredeti nemesített Székács-féle zabok, tavaszi takarmány- és sörárpák, bokorbab, mohar, vérköles, aranyárga, korán-érő, lófogú F. tengerivetőmagvak előjegyzhetők és megrendelhetők a

Detőmagnemesítő és Értékesítő R.-t.-nál.

Original Grammophon beszélő-
gépek és művészhanglemezek
magyarországi képviselője:

STERNBERG
kir. udv. hangszergyár
Rákóczi-út 60. sz.

Terményeket

az ország bármely részéről legjobban értékesíti Budapesten: **SATURNUS-Baross-utca 38. sz.** — Küldje be árú vagy magmintáit, vagy amit Budapesten akar eladni.

Fiatalos üde arcbőrt

varázsol elő 10 nap alatt és eltávolít minden teinthibát, ú. m.: miteszer, pattanas, sárgafolt, ránc, orrvörösség, likacsos, hervadt, petyhüdt bőrt, a **Dr. Kayserling-féle „Hyvarjon”** szépsítőszer. A kúra egyszerű, otthon végezhető minden feltűnés nélkül. Befejezése után az arcbőr ragyogó szépségben, gyermeki üdeségben és tisztaságban pompázik. — Egy adag 95.— K. Vidékre postaköltséggel és adóval 115.— K. Csak Hyvarjon Lillio-tejszappant használjon. Ára 50.— K. — Postai rendelések Hyvarjongyár Irtáktárház: **Gross Antal**, Budapest, VIII. ker., József-körút 28. intézendők.

Budapesten kapható:

Török József gyógyszerész, Király-utca 12.
Kartachmaroff-drogeria, Rákóczi-út 60. és
Erzsébet-körút 1.
Opera-gyógyszerész, Andrásy-út 26.
Róna-drogeria, József-körút 60.
Seits-drogeria, Népszínház-utca 29.
Fehérkereszt-drogeria, Teveli-tér 1.

A „Hangya”

vidéki szövetkezeteknek tagjai a legjutányosabb árak mellett szerezhetik be ruházati cikkeiket, miért is ajánlatos, hogy a kisgazda és földmivea úgy a saját, valamint a családtagjainak ruhaszükségletét mint: kész férfi öltönyök, férfi és női felsőkabátok, fű- és gyermekruhák, férfi és női költött kabátok, sweiterek, férfi, női és gyermekharisnyák, szövet- és kelmeárúkat

a „Hangya”

vidéki szövetkezetek utján szerezzék be.

Szakorvosi — endeió vér- és
nemibetegek részére.
Rendelés egész nap.
Rákóczi-út 62., I. em. 1. **IZUST SALVÁRZAN-OLTÁS!**

Legjobban az jár, aki az

„Uj Barázdá”-ban és a
„Vasárnap”-ban hirdet.

NEUSCHLOSS-LICHTIG

Repülőgépgyár és Falpar R. T. Budapest.

Központi iroda: Budapest, V. ker., Balaton-utca 2.

Telefon: 156—154, 79—43.

Gyártelepek: Budapest, V. ker., Pozsonyi-út 21—28.

Pestszentlőrinc, Gyömrői-út, Albertfalva.

GYÁRT: Gazdasági szekereteket, szekeralkatrészeket, mezőgazdasági felszerelési cikkeket, mindennemű szerszámnyelveket, kisgazda- és konyhabutorokat, konyhaeszközöket, azonkívül parkettát, bútort, torna- és sportszereket.

Szövetkezetek figyelmébe!

Elsőrendű színbőrből készült férfi-, női-, gyermekcipők, box-, sevro- és zsiros bőrből a legjutányosabb napi árakon szerezhetők be a

„Hangya” cipőosztályánál.

Tehénbőrscizmák, boxscizmák, munkáscipők nagy választékban.

Mily módon szerezzen hozzátartozóinak a karácsonyi ünnepekre vagy újévre

örömet?

Ne mulandó, romlandó ajándékokat vásároljon, hanem oly maradandó értéket adjon, amelyért

örökre hálás lesz

az a családtag, aki kapta. Az ország ujjaépítéséhez is segédkezet nyújt akkor, ha egy vagy több «HANGYA» központi alapítványi üzletrészletet jegyez. Ha a szövetkezeti boltokban kapható törzskönyvi lapot december 15-ig kitölti és rávezeti, hogy az

„üzletrészlet karácsony estéjére megküldendő címre 1922. évi szelvényvel”, s a pénzt azonnal postára adja, az üzletrészletet soronkívül kiállítjuk s kívánsága szerint

karácsonyra vagy újévre

megküldik. — Az ajándék osztogatásnál is legyen gondunk szerencsétlen hazánk megújulására s a nagy keresztény ünnepeken ne feledkezzünk meg arról a keresztény szövetkezeti gazdasági alapításról, melytől az ország jövője függ.

Nagyapáról unokára

száll a hira a legtökéletesebb háziszernek, a

Diana-sósorszesznek,

mely úgy külsőleg bedörzsölésre, mint belsőleg cukorra cseppentve, csodálatos eredménnyel használható mint fájdalomcsillapító, hűsítő, felhárító, egészítő szer. Egy kis üveg ára 35 korona, egy középüveg ára 90 kor., egy nagy üveg ára 175 kor.

Kapható mindenütt!

Főelárusítóhely:

Diana Kereskedelmi R.-T.

Budapest, V., Nádor-utca 30. sz.

ELSŐ KERESZTÉNY BIZTOSÍTÓ INTÉZET R.-T.

amely kizárólag keresztény és nemzeti alapítás, elfogad olcsó díjtételekkel és kedvező feltételekkel

Tűzbiztosításokat

Jégbiztosításokat

Betöréses-lopás biztosításokat

Élet- és nép biztosításokat.

Más társaságnál érvényben levő biztosításokat teljes felelőség mellett vesz át.

IGAZGATÓSÁG:

Budapest, IV., Fővám-tér 2. félemelet.

Főkirendeltségi székhelyek:

BUDAPEST, GYŐR, DEBRECEN.

Kirendeltségek: Szombathely, Kaposvár, Székesfehérvár, Szeged, Esztergom, Kiskunfélegyháza, Nyiregyháza, Eger, Cegléd és Kecskemét.

Ekék, ekealkatrészek, boronák,

kapáló ekék,

fűkaszalók,

marokrakó és kéveköti aratógépek,

lógereblyék,

kézi-járgányosok, motoros- és

gőzoséplőkészletek,

szecskavágók, rópavágók,

daralók, morzsolók

s minden egyéb gazdasági

gép és szerszám a

„Hangya” mezőgazdasági géposztályánál

szerezhetők be legjutányosabban.